

Kursplan för

Ohälsa hos äldre - bedömning, behandling och vård, 7.5 hp

Illness in Older People - Assessment, Treatment and Care, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2024.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT21 , HT21 , HT24

Kurskod	2VA003
Kursens benämning	Ohälsa hos äldre - bedömning, behandling och vård
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Utbildningsnämnden NVS
Datum för fastställande	2020-10-22
Reviderad av	Utbildningsnämnden NVS
Senast reviderad	2024-03-13
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2024

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Sjuksköterskeexamen om 180 hp eller kandidatexamen i omvårdnad om minst 180 hp. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 (med lägst betyget Godkänd/E).

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att utifrån specialistsjuksköterskans ansvarsområde utveckla förmågor för att självständigt och i nära samverkan med annan medicinsk kompetens bedöma och behandla ohälsa hos den äldre personen samt att beakta den familj som finns runt individen.

Kursen består av tre moment:

1. Bedömning och behandling av ohälsa hos äldre, 4 hp
2. Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp
3. Vetenskaplig teori och metod: Interventionsstudier, 2 hp

Bedömning och behandling vid ohälsa 4 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

- visa fördjupade kunskaper om vanligt förekommande sjukdomar hos äldre personer: etiologi, patofysiologi, symtombild, diagnostik, prevention och behandling
- visa fördjupad kunskap i att identifiera, analysera och åtgärda läkemedelsrelaterade problem inom specialistsjuksköterskans ansvarsområde
- visa fördjupad kunskap om specialistsjuksköterskans ansvar i vårdteamet för en patientsäker omvårdnad av äldre personer

Färdighet och förmåga

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

- visa förmåga att använda informationssystem i omvårdnaden
- visa på ett professionellt förhållningssätt och en förmåga och färdighet att bedöma och agera vid oväntade sjukdomstillstånd hos äldre personer

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

- visa självkännedom och kritisk reflektionsförmåga kring etiska situationer i vård och omvårdnad av äldre personer

Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Färdighet och förmåga

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

- visa förmåga att medverka vid och självständigt utföra undersökningar och behandlingar
- självständigt inhämta information kring läkemedelsrelaterade problem samt analysera farmakologisk och icke farmakologisk behandling
- visa självkännedom och kritisk reflektionsförmåga kring etiska situationer i omvårdnad av äldre personer
- visa kunskap om specialistsjuksköterskans ansvar i vårdteamet för en god och säker vård

Vetenskaplig teori och metod: Interventionsstudier 2 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

- redogöra för vanligt förekommande begrepp inom interventionsforskning
- vara väl förtrogen med metoder och utvärdering vanligt förekommande vid interventionsstudier inom vård av äldre

Färdighet och förmåga

Efter genomgången moment ska studenten:

- ha kunskap att kritisera och värdera interventionsstudier

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

- värdera styrkor och svagheter i kunskap framtagen genom interventionsforskning samt kunna

- värdera hur kunskapen kan användas inom omvårdnad
- visa förmåga att tillämpa forskningsetiska principer och riktlinjer samt värdera forskningsetiska principer och riktlinjer på forsknings- och utvecklingsarbete

Innehåll

Kursen består av tre moment:

Bedömning och behandling av ohälsa, 4.0 hp

Betygsskala: GU

- fysisk och psykisk hälsa och ohälsa hos äldre personer
- vanligt förekommande sjukdomar hos äldre personer, etiologi, patofysiologi, symtombild, diagnostik, prevention och behandling
- läkemedelsrelaterade problem
- specialistsjuksköterskans ansvar i vårdteamet
- kliniska bedömningar och resonemang

Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Betygsskala: GU

- fördjupad läkemedelsgenomgång
- läkemedelsrelaterade problem
- etiskt resonemang
- specialistsjuksköterskans ansvar i vårdteamet
- informationssystem

Vetenskaplig teori och metod. Interventionsstudier, 2.0 hp

Betygsskala: GU

- design av interventionsstudier
- beroende och oberoende variabler
- intern och extern validitet
- jämförande statistik
- forskningsetik
- processutvärdering

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. De arbetsformer som används är föreläsningar, studieuppgifter, litteraturstudier och verksamhetsförlagd utbildning. Då kursen är nätbaserad kan grupparbeten även genomföras virtuellt i realtid eller asynkront (diskussionen pågår över en längre tid). Antalet fysiska kursträffar ingår med 2-4 dagar /7,5hp.

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar vid deltidstudier 20 timmar per vecka varav 16 timmar per vecka är förlagd till vårdverksamhet inom akutergeriatrisk vård. Dag-, kvälls-, natt- och helgpas förekommer samt även röda dagar i förekommande fall. Studenter har ej rätt att komprimera den verksamhetsförlagda utbildningen.

Examination

I kursen ingår tre examinationer:

- Bedömning och behandling av ohälsa hos äldre: Individuell skriftlig hemexamination
- Verksamhetsförlagd utbildning: Klinisk examination
- Vetenskaplig teori och metod: Interventionsstudier: Individuell skriftlig hemexamination.

Deltagande i studieuppgifter och verksamhetsförlagd utbildning är obligatoriskt.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med examinatorns anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Detta gäller inte då kursen har upphört eller genomgått större förändringar. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Digital examination som öppnats via lärplattform räknas som utnyttjat examinationstillfälle även om examinationen inte lämnats in. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället. Examinator bedömer om en student har särskilda skäl för förseningen. Examinator ges möjlighet att fatta beslut om komplettering av examinationsunderlag för att uppnå godkänt resultat.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle. Innan handlingsplanen är uppfylld ska studenten inte placeras på ny VFU inom någon utbildning vid KI. Antalet kunskapskontroller i handlingsplanen begränsas till två gånger. Har studenten underkänts på sista möjliga examinationstillfället ska ingen handlingsplan upprättas. En student som påbörjar och inte fullföljer VFU, utan särskilda skäl, ska tilldelas betyget underkänt. Studenten har då förbrukat ett VFU-tillfälle. Underkänd VFU får endast genomföras ytterligare en gång.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning, får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övergångsbestämmelser

För kurs som upphört eller genomgått större förändringar ska minst tre ytterligare examinationstillfällen (utöver ordinarie) tillhandahållas på det tidigare innehållet under en tid av minst ett år från den tidpunkt förändringen skedde.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt de riktlinjer som är fastställda av Kommittén för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur

Omvårdnad på avancerad nivå : kärnkompetenser inom sjuksköterskans specialistområden

Edberg, Anna-Karin

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 264 s.

ISBN:9789144071459 LIBRIS-ID:14649029

URL: [Webbdel \(aktiveringskod krävs\)](#)

[Sök i biblioteket](#)

Boken om demenssjukdomar

Basun, Hans

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2013 - 368 s.

ISBN:978-91-47-10555-7 LIBRIS-ID:14555809

[Sök i biblioteket](#)

Farmakologi

Lindström, Erik; Norlén, Per

3. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 443 s.

ISBN:9789147114221 LIBRIS-ID:16357182

[Sök i biblioteket](#)

Dehlin, Ove; Rundgren, Åke

Geriatrisk

3., rev. och uppdaterade uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 496 s.

ISBN:9789144092058 LIBRIS-ID:16601087

[Sök i biblioteket](#)

Geriatrisk omvårdnad : god omsorg och vård till den äldre

Kirkevold, Marit; Brodtkorb, Kari; Hysten Ranhoff, Anette

Bolinder-Palmér, Inger; Olsson, Kristina

Andra upplagan : Stockholm : Liber, 2018 - 529 sidor

ISBN:9789147112999 LIBRIS-ID:z76jsslgw3wvcw9s

[Sök i biblioteket](#)

Klinisk undersökningsmetodik för sjuksköterskor / Carol L. Cox (red.) ; översättning: Göran Grip.

Boswell, Graham; Callaghan, Patrick; Edie, Jennifer; Gibbons, Helen; Lack, Victoria; Lee, Polly;

Lynch, Antonia; McGrath, Anthony; Whiteing, Nicola; Young, Christopher Richard

Cox, Carol L.

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2015 - 336 s.

ISBN:9789144095035 LIBRIS-ID:17592969

[Sök i biblioteket](#)

Pedagogik för sjuksköterskor

Sandberg, Håkan

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, 2017 - 359 sidor

ISBN:978-91-44-09395-6 LIBRIS-ID:20896350

[Sök i biblioteket](#)

Team i vård, behandling och omsorg : erfarenheter och reflektioner*Berlin, Johan; Sandberg, Håkan*

2., [omarb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2016 - 344 s.

ISBN:9789144107691 LIBRIS-ID:19669907

[Sök i biblioteket](#)*Martin, Lene***Informatik i vården : hälsoinformatik för sjuksköterskor**

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, 2018 - 294 sidor

ISBN:9789144122342 LIBRIS-ID:1vs39wqtj47p0826

[Sök i biblioteket](#)*Polit, Denise F.; Beck, Cheryl Tatano***Nursing research : generating and assessing evidence for nursing practice**

10th ed. : Philadelphia : Wolters Kluwer, 2016 - xiv, 784 s.

ISBN:9781496300232 LIBRIS-ID:19245684

[Sök i biblioteket](#)*Ejlertsson, Göran***Statistik för hälsovetenskaperna**

Tredje upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2019] - 279 sidor

ISBN:9789144122694 LIBRIS-ID:8jv80nr76h70c6m3

[Sök i biblioteket](#)**Omvårdnad & äldre***Blomqvist, Kerstin; Edberg, Anna-Karin; Ernst Bravell, Marie; Wijk, Helle*

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, 2017 - 703 sidor

ISBN:9789144102795 LIBRIS-ID:20899153

[Sök i biblioteket](#)**Fördjupningslitteratur**